

**PORIN KAUPUNGIN LUOTSINMÄEN KESKUSPUHDISTAMON
KUORMITUSTARKKAILUN VUOSIYHTEENVETO**

2022

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	3
2	VIEMÄRÖINTIALUE	3
3	TULOKUORMITUS	3
4	PUHDISTUSTULOS JA VESISTÖN KUORMITUS	5
4.1	Lupaehto	5
4.2	Tarkkailutulokset.....	5
5	JÄTEVESILIETTEEN LAATU, MÄÄRÄ JA SIJOITUS.....	6
6	TULOSTEN TARKASTELU	6
LIITE 1	Jätevesitarkkailun tulosten yhdistelmätaulukko I	
LIITE 2	Jätevesitarkkailun tulosten yhdistelmätaulukko II	
LIITE 3	Viikkovirtaamat	
LIITE 4	Kuvaajat: virtaamat, pitoisuudet ja puhdistustehot	
LIITE 5	Puhdistustulos ja vesistökuormituksen vuosiraportti	

1 YLEISTÄ

Porin Veden Luotsinmäen keskuspuhdistamo toimi erittäin hyvin vuonna 2022. Puhdistamon keskimääräinen BOD_{7ATU} -tulokuormitus vuonna 2022 oli 14 000 kg/d. Happipitoisuus ilmastaltaiden ilmastetuissa lohkoissa pysyi pääasiassa tavoitearvon 2,5 mg/l yläpuolella. Biologiaa ajettiin 20-28 vuorokauden lieteiällä.

Nitrifikaatio-denitrifikaatioprosessi toimi hyvin läpi koko vuoden ja saavutettu keskimääräinen typen poistoteho vuositasolla oli 87 %.

Fosforin poistoon ja orgaanisen aineen esisaostukseen puhdistamolla käytettiin ferrisulfaattia. Sitä annosteltiin keskimäärin 160 g/m³ jätevettä.

Puhdistamolietteen jatkokäsittelystä ja hyötykäytöstä on vastannut Envor Pori Oy, joka on käsitellyt lietteen Luotsinmäen biokaasulaitoksella sekä kuljettanut lietteen Envor Group Oy:n biokaasulaitokselle Forssaan, Kekkilä Oy:n kompostilaitokselle Teuvalle ja Loimi Kierto Oy:lle Forssaan.

Vuoden 2022 aikana Luotsinmäen keskuspuhdistamolla tehtiin ennakoituja huoltotöitä. Lisäksi uusittiin yksi viidestä ilmastuskompressorista. Uusi ilmastuskompressori tuottaa ilmaa koko biologisen osuuden prosessille. Energian kulutus alenee uuden kompressorin paremman hyötysuhteen ansiosta. Ferrisulfaatti-kemikaalilinjoille asennettiin saattolämmitys ja eristys, yhteensä noin 700 metrille. Lietteen pumppaukseen uusittiin yksi pumppu ja tehtiin putkilinjaan muutoksia, näin ollen toisen pumpun vikaantuessa lietettä voidaan pumpata toisella pumpulla lietteen kuivauslingolle.

Kuormitustiedot on laskettu keskuspuhdistamon oman laboratorion tekemien velvoite-tarkkailuanalyyysien perusteella. Jakson laskenta on tehty Turun vesi- ja ympäristö-piirin (14/500 Tuvy 1990) antamien ohjeiden mukaisesti.

Näytteet kerätään automaattisilla näytteenottimilla vuorokauden kokoomanäytteinä tulevasta ja lähtevästä jätevedestä. Näytteenotto tehdään virtaamaohjatusti. Vuonna 2022 näytteitä kerättiin 52 kappaletta.

2 VIEMÄRÖINTIALUE

Vuonna 2022 Porin Vesi saneerasi hulevesiverkostoa sukkasujuttamalla 2,5 km Käppärässä, Päärnäisissä ja Tiilinummissa. Jätevesiverkostoa saneerattiin sukkasujuttamalla 1,0 km Heralahdessa sekä 4,8 km Ruosniemessä. Yhteensä sujutuksia tehtiin 1,31 miljoonalla eurolla.

Lisäksi Noormarkkuun rakennettiin liitospaikka Pomarkun kunnan jätevesille. Jätevesien vastaanotto Luotsinmäen keskuspuhdistamolle alkoi 24.10.2022

3 TULOKUORMITUS

Vuonna 2022 puhdistettu vesimäärä oli 10 428 114 m³ eli keskimäärin 28 570 m³/d. Puhdistamon ohi johdettiin jätevesiä yhteensä 362,5 m³ eli 0,99 m³/d. Ohitukset koostuivat seuraavista puhdistamon viemärintialueella tapahtuneista ohituksista:

Viikko nro.	Ohitettu määrä m ³	
3	10	Jokilaakson Ympäristö, 17.-18.2022, sähkökatko
14	300	Nyyluntin pumppaamo 8.-9.4.2022, suuret sadevesimäärät
52	52,5	Nyyluntin pumppaamo, 31.12.2022, suuret sadevesimäärät

Puhdistamolle tulevan jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja vastaavat kuormitukset olivat:

	pitoisuus mg/l	kuormitus kg/d
BOD _{7atu}	480	14 000
COD _{Cr}	900	26 000
fosfori	6,5	190
kiintoaine	320	9 000
kok. typpi	51	1 500

Puhdistamolle tuotiin sako- ja umpikaivolietteitä sekä pienpuhdistamoiden ylijäämälietteitä yhteensä 31 565 m³.

4 PUHDISTUSTULOS JA VESISTÖN KUORMITUS

4.1 Lupaehto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Luotsinmäen keskuspuhdistamolle ympäristöluvan 12.3.2015. Ympäristöluvan mukaan käsittelytulosten olisi täytettävä kokonaistypen osalta vuosikeskiarvoina ja muiden parametrien osalta neljännesvuosikeskiarvoina laskettuna seuraavat pitoisuuden ja käsittelytehon raja-arvot:

	Pitoisuus enintään mg/l	Käsittelyteho vähintään %
BOD _{7atu}	10	95
COD _{Cr}	70	85
Kokonaisfosfori, P	0,3	95
Kokonaistyyppi, N	12	70
Kiintoaine	15	95

Poikkeustilanteet, ohijuoksutukset ja ylivuodot puhdistamolla sekä viemäriverkostoissa laskeaan mukaan puhdistustulokseen.

4.2 Tarkkailutulokset

Vuonna 2022 puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden pitoisuudet ja puhdistustehot sekä vastaavat lupaehdon raja-arvot olivat seuraavat:

	Käsitelty mg/l	Puhdistus- teho, %	Vesistöön mg/l	Kokonais- teho, %	Lupaehto
BOD _{7atu}	3,3	99	3,3	99	≤10mg/l/≥95%
COD _{Cr}	36	96	36	96	≤70mg/l/≥85%
fosfori	0,063	99	0,063	99	≤0,3mg/l/≥95%
kiintoaine	3,0	99	3,0	99	≤15mg/l/≥95%
kok. typpi	6,7	87	6,7	87	≤12 mg/l/≥70% vuosikeskiarvona

Jätevedet aiheuttivat vesistöön seuraavan kuormituksen:

	kuormitus kg/d
BOD _{7atu}	94
COD _{Cr}	1 000
fosfori	1,8
kiintoaine	86
kok.typpi	190

5 JÄTEVESILIETTEEN LAATU, MÄÄRÄ JA SIIJOITUS

Kuivattua lietettä syntyi vuonna 2022 yhteensä 21 596 m³. Envor Pori Oy hoitaa puhdistamolietteen jatkokäsittelyn ja hyötykäytön palvelusopimusperiaatteella. Linkokuivattu liete toimitettiin vuonna 2022 Envor Pori Oy:n Luotsinmäen biokaasulaitokseen ja jatkokäsiteltäväksi ja hyötykäyttöön sijoitettavaksi Envor Group Oy:n biokaasulaitokselle Forssaan, Kekkilä Oy:n kompostilaitokselle Teuvalle ja Loimi Kierto Oy:lle Forssaan.

Lietteen raskasmetallimääritysten tulokset ilmoitetaan erikseen vuosiyhteenvetoraporttina Ely-keskukselle ja Porin Ympäristöviranomaiselle.

6 TULOSTEN TARKASTELU

Porin Veden Luotsinmäen keskuspuhdistamon prosessi toimi vuonna 2022 erittäin hyvin.

Puhdistamon toiminta täytti ympäristölupapäätöksen vaatimukset kaikilta osin. Kokonaistypen puhdistusteho oli 87 %, mikä ylittää sille asetetun 70 % vuosikeskiarvotavoitteen. BOD_{7atu}:n ja kiintoaineen osalta puhdistusteho oli 99 %, joka ylitti ympäristöluvassa asetetun 95%:n vaatimuksen. COD_{Cr}:n osalta puhdistusteho oli 96 % ylittäen asetetun 85%:n vähimmäistehovaatimuksen.

Puhdistustulokset täyttävät valtioneuvoston asetuksen (888/2006) liitteen taulukon 1 mukaiset biologisen käsittelyn vähimmäisvaatimukset (BOD_{7ATU}, COD_{Cr} ja kiintoaine) tarkkailtuna siten kuin asetuksessa ja tämän päätöksen tarkkailumääräyksissä on esitetty.

Porissa 17.1.2023

Anni Nylund
käyttöinsinööri

Jakelu Varsinais-Suomen ELY-keskus
Porin kaupungin ympäristövirasto
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Liite1.**JÄTEVESITARKKAILUN TULOSTEN YHDISTELMÄTAULUKKO I****PORIN KAUPUNGIN LUOTSINMÄEN KESKUSPUHDISTAMO****Biologisen osan prosessiarvoja****Tarkkailujakso 1.1-31.12.2022**

Lämpötila	12 °C
Kiintoaine, tuleva	320 mg/l
Kiintoaine, lähtevä	3,0 mg/l
pH, tuleva	7,6
pH. lähtevä	8,3
PALAUTUS:	
Lietteen palautussuhde	130 %
Kiintoaine, palautusliete	11 g/l
Ferrisulfaatti	160 g/m ³
LLETTEENPOISTO:	
Ylijäämäliete	890 m ³ /d
Lieteikä	21-25 d
Kuivattu liete	1800 m ³ /kk
ILMASTUS:	
Happi	2,7 mg/l
½ h laskeuma	550 ml/l
SVI-indeksi	92 ml/g
Kiintoaine, aktiiviliete	6,2 g/l
SELKEYTYS:	
Näkösyyvyys	117 cm
Pintakuorma	0,26 m/h

LIITE 2

JÄTEVESITARKKAILUN TULOSTEN YHDISTELMÄTAULUKKO II

tarkkailujakso 1.1.2022-31.12.2022

KUNTA: Pori

PUHDISTAMO: Luotsinmäen keskuspuhdistamo

LUVAN ANTAJA: AVI 12.3.2015

LUPAEHDOT

BOD _{7ATU}	10 mg/l	95 %	
Fosfori	0,3 mg/l	95 %	
CODCr	75 mg/l	85 %	
Kiintoaine	15 mg/l	95 %	
Typpi	12 mg/l	70 %	vuosika.

TARKKAILUAIKA			1/4	2/4	3/4	4/4	Vuosi	
VIRTAAMAT	Kok.virtaama	m ³ /d	28778	31694	25230	28642	28576	
	Ohitus	m ³ /d	0	3	0	1	1	
	Käsittely	m ³ /d	28778	31697	25230	28643	28577	
BOD _{7ATU}	Tuleva	kg/d	14000	14000	13000	14000	14000	
	Ohitus	kg/d	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	
	Käsitelty	kg/d	110	110	83	86	94	
	Vesistöön	kg/d	110	110	83	86	94	
	Tuleva	mg/l	480	450	530	480	480	
	Käsitelty	mg/l	3,8	3,3	3,3	3,0	3,3	
	Vesistöön	mg/l	3,8	3,3	3,3	3,0	3,3	
	Käsittelyteho	%	99	99	99	99	99	
	Kokonaisteho	%	99	99	99	99	99	
	FOSFORI	Tuleva	kg/d	180	180	180	190	190
		Ohitus	kg/d	0,0	0,01	0,0	0,0	0,0
		Käsitelty	kg/d	2,3	1,8	1,3	1,7	1,8
Vesistöön		kg/d	2,3	1,9	1,3	1,7	1,8	
Tuleva		mg/l	6,4	5,7	7,2	6,8	6,5	
Käsitelty		mg/l	0,081	0,058	0,052	0,058	0,063	
Vesistöön		mg/l	0,081	0,058	0,052	0,058	0,063	
Käsittelyteho		%	99	99	99	99	99	
Kokonaisteho		%	99	99	99	99	99	
TYPPI		Tuleva	kg/d	1500	1400	1400	1500	1500
		Ohitus	kg/d	0	0	0	0	0
		Käsitelty	kg/d	250	170	160	190	190
	Vesistöön	kg/d	250	170	160	190	190	
	Tuleva	mg/l	51	45	56	54	51	
	Käsitelty	mg/l	8,6	5,2	6,2	6,6	6,7	

Vesistöön	mg/l	8,6	5,2	6,2	6,6	6,7
Käsittelyteho	%	83	88	89	88	87
Kokonaisteho	%	83	88	89	88	87

JÄTEVESITARKKAILUN TULOSTEN YHDISTELMÄTAULUKKO II

tarkkailujakso 1.1.2021-31.12.2021

KUNTA: Pori

PUHDISTAMO: Luotsinmäen keskuspuhdistamo

TARKKAILUAIKA			1/4	2/4	3/4	4/4	Vuosi	
KIINTOAINE	Tuleva	kg/d	8700	9200	9000	9400	9000	
	Ohitus	kg/d	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	
	Käsitelty	kg/d	92	76	63	120	86	
	Vesistöön	kg/d	92	77	63	120	86	
	Tuleva	mg/l	300	290	360	330	320	
	Käsitelty	mg/l	3,2	2,4	2,5	4,0	3,0	
	Vesistöön	mg/l	3,2	2,4	2,5	4,0	3,0	
	Käsittelyteho	%	99	99	99	99	99	
	Kokonaisteho	%	99	99	99	99	99	
	CODCr	Tuleva	kg/d	26000	26000	25000	26000	26000
		Ohitus	kg/d	0,0	2	0,0	0,0	1
		Käsitelty	kg/d	1200	1100	900	920	1000
		Vesistöön	kg/d	1200	1100	900	920	1000
		Tuleva	mg/l	910	820	980	910	900
Käsitelty		mg/l	41	35	37	32	36	
Vesistöön		mg/l	41	35	37	32	36	
Käsittelyteho		%	96	96	96	97	96	
Kokonaisteho		%	96	96	96	97	96	
NH4-N		Tuleva	kg/d	1100	980	940	1100	1000
		Ohitus	kg/d	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Käsitelty	kg/d	16	0,41	1,7	3,6	5,7
		Vesistöön	kg/d	16	0,41	1,7	3,6	5,7
		Tuleva	mg/l	37	31	37	37	35
	Käsitelty	mg/l	0,56	0,013	0,066	0,13	0,2	
	Vesistöön	mg/l	0,56	0,013	0,066	0,13	0,2	
	Käsittelyteho	%	99	100	100	100	99	
	Kokonaisteho	%	99	100	100	100	99	

LIITE 3

LUOTSINMÄEN KESKUSPUHDISTAMO Vuosi: 2022

Viikko nro.	Kokonaisvirtaama m3/vko	Max. Vrk-virtaama m3/d	Viikko nro.	Kokonaisvirtaama m3/vko	Max. Vrk-virtaama m3/d
1	159351	23882	27	170796	27470
2	192152	39891	28	185088	36251
3	170997	27790	29	169045	25680
4	166316	24623	30	162419	24916
5	163708	23988	31	175729	37209
6	163017	24292	32	164376	24826
7	273646	54475	33	193649	37166
8	204265	35224	34	205733	33405
9	193172	29859	35	184659	29621
10	193137	28925	36	168924	25609
11	224556	35852	37	182910	32338
12	277683	48111	38	170648	25866
13	254838	47081	39	161734	24041
14	282563	60056	40	179601	29428
15	349408	56766	41	210799	37081
16	307496	46980	42	221814	41681
17	248441	39760	43	199921	30015
18	216999	32623	44	204584	30559
19	216499	34068	45	256331	41815
20	199451	29696	46	215970	33434
21	187488	28479	47	188776	28835
22	185081	28261	48	180904	27333
23	174703	25573	49	172148	25241
24	174120	25524	50	167877	24900
25	148029	24788	51	208502	37527
26	168624	26985	52	228111	43800